

Yttrande över Domstolsverkets promemoria En effektivare tvistemålshandläggning (Ju2025/00343)

Linköpings tingsrätt anser att promemorians förslag är välmotiverade och ställer sig bakom förslagen. Tingsrätten instämmer i arbetsgruppens bedömning att befintliga verktyg i rättegångsbalken är ändamålsenliga, men att de behöver användas i större utsträckning. Dock anser tingsrätten att det finns anledning att överväga om inte bestämmelsen i 43 kap 10 § rättegångsbalken, som innebär en begränsning av parternas möjligheter att komma med nya påståenden eller åberopa ny bevisning, bör utvidgas att gälla även en viss tid innan huvudförhandlingen har påbörjats, eller om en motsvarande bestämmelse bör införas i 42 kap. Tingsrätten instämmer även i att domare behöver vara mer aktiva under handläggningen, främst i processens inledande skede.

Tingsrätten önskar endast framföra följande synpunkter.

Tidsplan ska upprättas i ett tidigare skede i processen och i fler mål

Arbetsgruppen har föreslagit att en tidsplan som utgångspunkt ska upprättas skyndsamt efter att svaromål har kommit in till domstolen samt att en tidsplan ska upprättas i fler mål. I promemorian framhålls att alla tvistemål som omfattar någon rätts- eller bevisfråga av substans bör omfattas av kravet, medan enklare tvistemål fortsättningsvis bör undantas. Tingsrätten ställer sig bakom förslaget, men anser att det inte på ett tydligt sätt framgår av den föreslagna ändringen i lagtexten vilka mål som avses. Formuleringen ”uppenbart obehövligt” gör inte helt tydligt var gränserna går. I avsnitt 7 i promemorian redogör arbetsgruppen för en uppdelning av tvistemål i enklare tvistemål och s.k. substansmål. Det är dock oklart om förslaget om krav på tidsplan kopplas till denna uppdelning. Tingsrätten anser därför att det bör förtydligas om det endast är de s.k. substansmålen som ska omfattas av kravet på tidig tidsplan.

Parternas ansvar för att åberopade vittnen inställer sig

Tingsrätten tillstyrker förslaget och anser att den föreslagna utformningen av regleringen är ändamålsenlig.

I förslaget anges att rätten på en parts begäran får kalla ett vittne som ska höras vid ett förhörstillfälle om det finns särskilda skäl för det. I promemorian nämns dock inte när en sådan begäran senast ska framställas. För att tingsrätten ska ha möjlighet att kalla ett vittne på parts begäran är det av vikt att en sådan begäran inkommer till tingsrätten i god tid innan

förhörstillfället. Risken om en begäran inkommer nära inpå förhörstillfället är att processen fördröjs och detta kan vara ett sätt för en part som vill förhålla ett avgörande att göra det. Tingsrätten anser därför att det i motiven bör anges att utgångspunkten är att en sådan begäran ska framställas i ett tidigt skede.

Tingsrätten anser även att det, för tydlighetens skull, bör regleras vad som händer om ett vittne, vars inställelse en part ansvarar för, inte inställer sig till förhörstillfället. Rätten bör då ges möjlighet att avvisa bevisningen.

Detta remissyttrande har beslutats av lagmannen Christoffer Démary. Chefsrådmannen Petter Granqvist och rådmannen Girion Blomdahl har deltagit i beredningen. Föredragande har varit tingsfiskalen Victoria Ruderer.

Christoffer Démary